

Ympäristöterveydenhuollon jaosto

Aika 14.05.2024 klo 16:00 - 17:04

Paikka Jokikatu 8, kokoushuone, 80220 Joensuu

Käsitellyt asiat

		Sivu
§ 9	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 10	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 11	Esityslistan hyväksyminen	5
§ 12	Kalojen käyttörajoitukset	6
§ 13	Tiedoksi annettavat asiat	9
§ 14	Kokouksen päättäminen	11

Osallistujat

Läsnä	Kuittinen Matti	Puheenjohtaja
	Härkin Anne	Jäsen
	Kärkkäinen Eero	Jäsen
	Laasonen Jenni	Jäsen
	Parikka Tuula	Jäsen
	Saarinen Ninni	Jäsen
	Valkama Jaana	Esittelijä
	Hämäläinen Tapio	Aluehallituksen edustaja
Poissa	Määttä Henry	Varapuheenjohtaja
Muut	Davitsainen Piia	Pöytäkirjanpitäjä

Allekirjoitukset

Tämä pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoitusten oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Matti Kuittinen
puheenjohtaja

Piia Davitsainen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Eero Kärkkäinen
pöytäkirjantarkastaja

Jenni Laasonen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon osoitteeseen siunsote.fi .

Päätöksiä koskevia pöytäkirjan otteita voi pyytää Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: kirjaamo@siunsote.fi

Puhelinnumero: 013 330 8285 (puhelinaika: ti, ke ja to klo 10.00 – 14.30)

Postiosoite: Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu

Käyntiosoite: Tikkamäentie 16, Joensuu, M-talo, 3. kerros.

Kirjaamon aukioloaika: arkisin 9 – 14.30

Ympäristöterveydenhuollon jaosto

§ 9

14.05.2024

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ympäristöterveydenhuollon jaosto 14.05.2024 § 9

Päätösehdotus

Ympäristöterveydenhuollon johtaja Valkama Jaana:

Kokous todetaan laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
Kokouksessa pöytäkirjanpitäjänä toimii Piia Davitsainen.

Päätös

Totesi.

Selostus:

Hyvinvointialuelain (611/2021) 108 §:n mukaan muu toimitelmin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Hallintosäännön 63 §:n mukaan kokouskutsu ja esityslista lähetetään vähintään neljä (4) kalenteripäivää ennen kokousta. Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali lähetetään sähköisesti jäsenille ja niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus.

Kokouskutsu on lähetetty 8.5.2024.

Ympäristöterveydenhuollon jaosto

§ 10

14.05.2024

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Ympäristöterveydenhuollon jaosto 14.05.2024 § 10

Päätösehdotus

Ympäristöterveydenhuollon johtaja Valkama Jaana:

Ympäristöterveydenhuollon jaosto päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Eero Kärkkäisen ja Jenni Laasosen. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti kokouksen jälkeen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla kokouksen jälkeen.

Ympäristöterveydenhuollon jaosto

§ 11

14.05.2024

Esityslistan hyväksyminen

Ympäristöterveydenhuollon jaosto 14.05.2024 § 11

Päätösehdotus

Ympäristöterveydenhuollon johtaja Valkama Jaana:

Ympäristöterveydenhuollon jaosto hyväksyy kokouksen esityslistan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Ympäristöterveydenhuollon jaosto

§ 12

14.05.2024

Kalojen käyttörajoitukset

1821/11.00.00/2024

Ympäristöterveydenhuollon jaosto 14.05.2024 § 12

Lisätiedot

Hanketyöryhmän jäsenet Eeva Rautiainen puh. 013 330 8231,
Pirjo Kosonen puh. 013 330 8216

Päätösehdotus

Ympäristöterveydenhuollon johtaja Valkama Jaana:

Ympäristöterveydenhuollon jaosto päättää

1. Kumota Joensuun kaupungin ympäristöterveydenhuollon jaoston aikaisemmat päätökset 19.3.2014 § 6 ja 16.9.2015 § 11 koskien kalojen käyttörajoituksia ja -suosituksia.
2. Asettaa kalojen käyttörajoitukset ja -suositukset liitteen 1 mukaisesti. Käyttörajoitusten alaisia kaloja ei tule saattaa markkinoille, ellei erikseen pystytä osoittamaan, että elohopeapitoisuus ei ylitä säädettyjä raja-arvoja. Näiden kalojen käyttöä suositellaan vältettäväksi myös yksityistalouksissa korkeista elohopeapitoisuuksista johtuen.
3. Olla asettamatta käyttörajoituksia Lieksan, Nurmeksen, Juuan, Rääkkylän ja Liperin alueelle.
4. Päättää, että kalojen elohopeapitoisuuksien seurantatutkimus toteutetaan seuraavan kerran 10 vuoden kuluttua.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Pohjois-Karjalan Ympäristöterveys tutki kalojen elohopeapitoisuuksia valvontahankkeena vuosina 2022 - 2023. Hanke oli jatkoa vuosina 2012 - 2014 tehdyille kalojen elohopeapitoisuuksiselvityksille. Hanke on suunniteltu yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. Kalojen elohopeavalvontahanke kohdistettiin vesistöihin, joissa on aiemmin annettu käyttörajoituksia ja -suosituksia kalojen sisältämien elohopeapitoisuuksien vuoksi. Lisäksi kalanäytteitä tutkittiin vesistöistä, joissa on aiemmin ilmennyt korkeahkoja elohopeapitoisuuksia. Kalojen elohopeapitoisuuksia on tutkittu Pohjois-Karjalan vesistöalueen kaloista noin kymmenen vuoden välein. Säännöllisillä tutkimuksilla on pyritty varmistamaan kaikkien

väestöryhmien kalan käytön turvallisuus ja saatu arvokasta tietoa kalojen elohopeapitoisuuksien muutoksista kuluttajille, kalastajille ja valvontaviranomaisille. Valvontahanke v. 2022-2023 toteutettiin ulkopuolisella rahoituksella.

Kalanäytteet kerättiin 32 vesistöä Joensuun (Enon ja Tuupovaaran pitäjät), Nurmeksen, Lieksan kaupungeista sekä Ilomantsin, Rääkkylän, Liperin ja Juuan kunnista. Tutkittavia kalalajeja olivat ahven, hauki, made ja kuha. Kalojen elohopeamääritykset toteutti Savo-Karjan Ympäristötutkimus Oy.

Tutkimusalueen vesistöissä on veloitettarkkailuohjelmassa Vattenfall Sähköntuotanto Oy:n Pamilon voimalaitoksen, Endomines Oy:n Rämepuron kaivoksen ja Neova Oy:n (Vapo Oy:n) Ilajansuon kalataloudelliset tarkkailualueet. ELY-keskukselta saatiin näiden tarkkailualueiden kalanäytteiden tulokset hankkeen käyttöön.

Valvontahankkeen tavoitteet täyttyivät:

- Selvitettiin eri vesistöissä elävien kalojen elohopeapitoisuuksia ja niissä mahdollisesti tapahtuneita muutoksia.
- Saatiin tietoa kuluttajille, kalastajille ja valvontaviranomaisille. Tärkeänä tavoitteena oli myös lisätä kalan turvallista käyttöä.
- Ruokavirasto määrittä ns. turvallisen käytön laskentamallin avulla.
- Osallistuttiin vesienhoidon kemiallisen tilan luokitteluun keräämällä tietoa ahventen elohopeapitoisuuksista.
- Kerättiin tietoa kalavesien käytön ja hoidon suunnittelun tueksi.

Nyt toteutettu tutkimus osoitti kalojen elohopeapitoisuuksien selvitykset aiheelliseksi. Tutkimustulokset osoittivat, että kalojen käyttörajoituksia ja -suosituksia on syytä tarkistaa.

Kalojen elohopeapitoisuuden tutkimus v. 2022 - 2023

Tutkittavina kalalajeina olivat ahven, hauki, made ja kuha. Ahven näytteiden kooksi rajattiin 15–20 cm. Hauesta tutkittiin kaksi kokoluokkaa 0,5–1,5 kg ja 1,5–3,0 kg. Kuhien kokorajoituksena on 1–2 kg ja mateiden 0,5–1,5 kg. Näytteet saatiin alueen kalastajilta ja kalastuksen harrastajilta. Tutkimussuunnitelman tavoitteisiin verrattuna kaloja saatiin näytteeksi kohtalaisesti. Lisäksi ELY-keskukselta saatiin ahvennäytteiden tuloksia hyödynnettäväksi hankkeessa.

Kalojen elohopeapitoisuusraja-arvojen ylityksiä oli 18 vesistöalueella. Tulokset perustuvat oletukseen, että näytteet kuvastavat koko vesistöä. Mikäli näytteitä oli vain vähän tai vesistö alueeltaan suuri, kuvastavat näytteiden tulokset näytteenottoaluetta.

Ympäristöterveydenhuollon jaosto

§ 12

14.05.2024

Kaikista tutkituista kalalajeista löytyi elohopeapitoisuusraja-arvojen ylityksiä. Eniten kalojen elohopeapitoisuuden ylityksiä todettiin mm. Umpijärvässä, Ilajanjärvässä ja Koitereella.

Kalojen elohopeapitoisuustutkimusraportti, liite 2

Käyttörajoitusten ja -suositusten perusteet
EU:n komission asetuksen (1881/2006) mukaan elintarvikkeena käytettävän kalan elohopeapitoisuus ei saa ylittää 0,5 milligrammaa kilossa kalan tuorepainoa kohti laskettuna (mg/kg tp). Petokaloille, kuten hauelle, pitoisuusrajaksi on asetettu 1,0 mg/kg tuorepainosta.

Metyylielohopeana ilmaistuna viikkosaannin enimmäisarvo, turvakerroin, TWI-arvo ihmiselle on 4,0 µg/kg rp/viikko (mikrogrammaa ruumiin painokiloa kohden viikossa) (EFSA 2012). Metyylielohopean TWI-arvo perustuu keskushermostovaurioiden syntyyn. Metyylielohopean TWI-arvo on elohopeana ilmaistuna 1,3 µg/kg rp/viikko (EFSA 2012).

Uudet käyttörajoitukset ja -suositukset

Uudet käyttörajoitukset ja -suositukset on esitetty liitteessä 1

Käyttörajoitukset ja -suositukset pohjautuvat nyt saatuihin ja aikaisempiin tuloksiin.

Liitteet

- 1 Liite 1. Pohjois-Karjalan vesistöjen kalojen käyttörajoitukset ja -suositukset 1.6.2024 alkaen
- 2 Liite 2. Kalojen elohopeapitoisuudet Pohjois-Karjalan vesistöissä valvontahanke 2022-2023

Ympäristöterveydenhuollon jaosto

§ 13

14.05.2024

Tiedoksi annettavat asiat

Ympäristöterveydenhuollon jaosto 14.05.2024 § 13

Päätösehdotus	Ympäristöterveydenhuollon johtaja Valkama Jaana: Merkittiin tiedoksi.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.
Selostus	<p>Ympäristöterveydenhuollon jaostolle annetaan tiedoksi seuraavat asiat:</p> <p>Ympäristöterveydenhuollon johtajan rekrytointitilanteesta käytiin lyhyt keskustelu. Haastattelut ovat 27.5.2024.</p> <p>Maakuntaliiton 24.5.2024 klo 14 olevaan kuntajohtajien kokoukseen pyritään osallistumaan; viedään viestiä eläinlääkintähuollon rekrytointihaasteista ja lisärahoituksen tarpeesta palkkaus- ja päivystyskorvaustason nostamiseksi kilpailukykyiselle tasolle. Jaana Valkama kokoaa ryhmän, jossa mukana mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi Pia Hjerppe ja Ismo Rouvinen Jaana Valkaman lisäksi. Tähän asiaan palataan seuraavassa ympäristöterveydenhuollon jaoston kokouksessa.</p> <p>Lausunnot:</p> <p>31.1. NP: Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta, 10303/2023 6.3. KK: Lausunto Juuan kunnan rakennusjärjestyksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, Juuan kunta, 1693882 22.3.2024 AA: Lausunto YVA-menettelyn tarpeesta, ELY-keskus, 1699359 22.3.2024 SL: Lausunto, asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavaluonnoksesta, Honkalammenranta I, Liperin kunta, 1701530 27.3.2024 AA: Lausunto, maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta, Joensuun kaupunki, 1702604 28.3.2024 SL: Lausunto maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyhakemuksesta, Outokummun kaupunki, 1693670 8.4.2024 PH: Lausunto asemakaavan muutoksesta, Lieksan kaupunki, 1694217 23.4.2024 AA: Lausunto sora-alueen maa-aines- ja ympäristölupaan, Joensuun kaupunki, 1703279</p>

Ympäristöterveydenhuollon jaosto

§ 13

14.05.2024

22.4.2024 PK: Lausunto Patrikkasuon YVA-ohjelmasta, ELY-keskus,
1697412

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat:

Ympäristöterveydenhuollon jaosto

§ 14

14.05.2024

Kokouksen päättäminen

Ympäristöterveydenhuollon jaosto 14.05.2024 § 14

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 17:04.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 9, § 10, § 11, § 12, § 13, § 14

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Päätöksestä ei hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 141 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta tai aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.